

Charakteristika vyučovacího předmětu – Český jazyk – 2. stupeň

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti. *Jazyk a jazyková komunikace*. Je členěn na 3 okruhy – Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova. Při výuce klademe důraz na komunikační schopnosti, tvůrčí činnost a spolupráci. Učitel učí žáky umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla, získat vztah k umění, užívat jazyk v mluvené i psané podobě. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, upevňuje a rozvíjí již získané vědomosti a přidává k nim nové informace. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět se vyučuje od 1. do 9. ročníku. Časová dotace je v 6. ročníku 5 hodin, v 7. a 8. ročníku 4 hodiny a v 9. ročníku 5 hodin. Z toho Komunikační a slohová výuka představuje 1 hodinu, Jazyková výchova 2 hodiny, Literární výchova v 6. a 9. ročníku 2 hodiny a v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, může být doplněna výukou v knihovně a v počítačové učebně.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Zařazujeme též projektové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k získávání klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- nabízet žákům vhodné způsoby a metody učení, ze kterých žák vybírá nejefektivnější
- umožňovat mu vyhledávat informace a využívat je i v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, učit je, jak se nenechat odradit případným nezdarem, na základě společné práce pak přejít k samostatné činnosti

Kompetence personální

- poskytovat možnost pracovat ve skupině, ohleduplně jednat se spolužáky a s učiteli, oceňovat zkušenosti jiných lidí

Kompetence komunikativní

- vyhledávat situace, které umožňují žákům formulovat a jasně vyjadřovat své myšlenky, naslouchat ostatním, získané poznatky tvořivě používat ke vlastnímu rozvoji

Kompetence občanské

- vyzvedávat situace, které umožní, aby se žák vcítil do jednání jiných lidí, aby měl možnost odmítnout a podrobit kritice útlak, hrubé zacházení
- umožnit mu poznat kulturní tradice, rozvíjet je a chránit
- pochopit jazyka jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání

- pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

Kompetence pracovní

- klást důraz na využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje, v zájmu přípravy na budoucí povolání

Kompetence digitální

- vést žáky pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru
- vést žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč
- při přípravě vlastních komunikátů včetně tvorby nových digit. obsahů vedeme žáky k samostatnému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- prostřednictvím vyhledávání informací z elektronických textů vedeme žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- využíváme osobní zkušenosti žáků s komunikací v médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů, jednání různých lidí
- vést žáky při práci s informačními zdroji k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti; uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků (např. SSJČ, Slovník cizích slov, aj.)

Zařazení průřezových témat v předmětu

Osobnostní a sociální výchova

- je zařazena ve výuce Českého jazyka a literatury v každém ročníku, protože rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a spolupráce, pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému i ke druhým

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi a všemi ročníky, český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, pomáhá zpracovávat informace, má významnou funkci při osvojování dalších jazyků, a tak se stává klíčem k porozumění a k poznávání kultury jiných národů

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

- umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur prostřednictvím literatury, žáci si uvědomují vlastní kulturní identitu